

Щодо негативних наслідків віднесення об'єктів біоенергетики до V категорії складності на підставі відповідності об'єкту підвищеної екологічної небезпеки

Негативні наслідки віднесення об'єктів біоенергетики до V кат. складності

- Необхідність отримання спеціальної ліцензії для будівництва об'єктів біоенергетики (дійсної для V категорії складності).
- Збільшення строків експертизи, затвердження та будівництва біоенергетичних проектів.
- Підвищення вартості експертизи та будівництва відповідних об'єктів.
- Підвищення вимог до вибору проектного майданчика для таких об'єктів.
- Більш складна процедура прийняття об'єкту в експлуатацію
- Зменшення інвестиційної привабливості біоенергетичних об'єктів.

Політична актуальність проблеми

Віднесення об'єктів біоенергетики до V категорії складності **суперечить** пріоритетному напрямку держави на **скорочення споживання природного газу** і заміщення його місцевими видами палива, в тому числі, біомасою.

Подібні рішення несуть значні ризики для виконання Україною своїх зобов'язань в рамках Угоди про Енергетичне Співтовариство, щодо досягнення 11% валового кінцевого енергоспоживання з відновлюваних джерел енергії до 2020 р.

Крім того, таке деструктивне втручання у вимоги до проектування та будівництва біоенергетичних об'єктів йде **всупереч курсу на дерегуляцію економіки**, що проводиться протягом останніх років в Україні.

Визначення проблеми

Лист Мінрегіонбуду від 02.09.2013 “При визначенні категорії складності об’єктів будівництва відповідно до **Додатку А ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 до об’єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку**, необхідно відносити устаткування для виробництва пару і гарячої води тепловою потужністю 200 кВт і більше з використанням **органічного палива**”.

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН УКРАЇНИ)**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601;
приймальня: (044) 226-22-08; загальний відділ: (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90
e-mail: minregion@minregion.gov.ua Код ЄДРПОУ 37471928

на № _____ від _____

Рада міністрів Автономної Республіки
Крим, обласні, Київська та
Севастопольська міські державні
адміністрації

Про категорію складності об’єкта

Відповідно до запитів, що надходять до Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України щодо застосування ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 «Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об’єктів будівництва» для визначення категорії складності котельних установок, Міністерство інформує.

При визначенні категорії складності об’єктів будівництва відповідно до додатку А (обов’язкового) ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 до об’єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, необхідно відносити устаткування для виробництва пару і гарячої води тепловою потужністю 200 кВт і більше з використанням органічного палива.

Т.в.о. Міністра

Семчук Г.М.

Баранович Д.В.
Пугачова Я.О.
278-52-1*

487.16-13666 від 02.09.2013

Таблиця А.1

Категорія складності об’єкту будівництва	Клас наслідків (відповідальності) будівель, споруд, лінійних об’єктів інженерно-транспортної інфраструктури	Характеристика можливих наслідків від відмови будинків, будівель, споруд, лінійних об’єктів інженерно-транспортної інфраструктури					
		Можлива небезпека			Обсяг можливого економічного збитку	Втрача об’єктів культурної спадщини	Приміщення функціонування об’єктів інженерно-транспортної інфраструктури
		Для здоров’я і життя людей, які постійно перебувають на об’єкті	Для здоров’я і життя людей, які періодично перебувають на об’єкті	Для життєспівності людей, які перебувають зовні об’єкта			
		кількість осіб	кількість осіб	кількість осіб	м.р.з.п.	категорії об’єктів	рівень
V	СС3 значні наслідки	понад 400	понад 1000	понад 50000	понад 150000	національного значення	загальнодержавний
IV	СС2 середні наслідки	300-400	500-1000	10000-50000	15000-150000	місцевого значення	регіональний
III		50-300	100-500	100-10000	2000-15000	—	місцевий
II	СС1 незначні наслідки	0-50	50-100	до 100	до 2000	—	—
I		0	до 50	до 100	до 2000	—	—

А.2 Виходячи з того, що об’єкти, які відповідно до Переліку видів діяльності та об’єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку [8], а також ті, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту, є такими, що відповідно до Закону «Про

ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 об’єкти підвищеної небезпеки» [6] несуть реальну загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру, їх слід відносити до V категорії складності згідно з Порядком віднесення об’єктів будівництва до IV і V категорії складності [9]. Клас наслідків (відповідальності) таких будинку, будівлі, споруди або лінійного об’єкту інженерно-транспортної інфраструктури визначається та застосовується при проектуванні відповідно до розділів 4 та 6

Перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку

1. Постанова КМУ N 554 від 27 липня 1995 р «Про затвердження переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку» . - **втратила чинність**
2. Постанова КМУ № 808 від 28 серпня 2013 «Про затвердження переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку»: - **вступила в дію.**

1. У сфері теплової енергетики:

- теплові електростанції (ТЕС, ТЕЦ);
- устаткування для виробництва електроенергії, пари і гарячої води тепловою потужністю 200 кВт і більше з використанням органічного палива.

11. Поводження з відходами:

- побутовими (оброблення, перероблення, утилізація, знешкодження і захоронення).

15. Нове будівництво, реконструкція, реставрація, капітальний ремонт:

- очисних споруд, систем скидання очищених стічних вод у водні об'єкти;

23. У галузі тваринництва, птахівництва та рибництва:

- тваринницькі комплекси для вирощування свиней (5 тис. голів і більше), великої рогатої худоби (2 тис. голів і більше), хутрових тварин (3 тис. голів і більше), птиці (60 тис. кур-несучок і більше, 85 тис. бройлерів і більше);
- виробництво у сфері (установки) з перероблення та утилізації відходів тваринного походження, у тому числі птахівництва, рибництва;

Згідно статті 13 ЗУ «Про екологічну експертизу» N 5456-VI від 16.10.2012 здійснення державної екологічної експертизи [є обов'язковим для видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку.](#)

Юридичні аспекти 1

- Згідно статті 32 **Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»** № 606-VII від 19.09.2013 категорія складності об'єкта будівництва визначається відповідно до державних будівельних норм та стандартів на підставі класу наслідків (відповідальності) такого об'єкта будівництва.
- Вимоги визначення категорії складності об'єктів будівництва з урахуванням класу наслідків (відповідальності) встановлено як **ДБН А.2.2-3-2012** «Склад та зміст проектної документації», так і **ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013** «Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва».
- Клас наслідків (відповідальності) об'єкта будівництва визначається згідно з вимогами **ДБН В.1.2-14-2009** "Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ" за рівнем можливих економічних збитків і (або) інших втрат, пов'язаних з припиненням експлуатації або втратою цілісності об'єкта.

Згідно постанови КМУ № 557 «Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності» від 27 квітня 2011 р. **відносяться об'єкти будівництва, які мають хоча б одну з таких ознак:**

- 1) згідно із Законом України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" (2245-14) є об'єктами підвищеної небезпеки;
- 2) розраховані на постійне перебування більш як 400 осіб та (або) періодичне перебування понад 1000 осіб;
- 3) становлять можливу небезпеку для більш як 50000 осіб, які перебувають поза об'єктом;
- 4) у разі аварії або неможливості (недоцільності) подальшої експлуатації:
 - можуть спричинити збитки в обсязі понад 150000 мінімальних розмірів заробітних плат;
 - можуть призвести до припинення функціонування об'єктів транспорту, зв'язку, енергетики та інженерних мереж загальнодержавного значення;
 - можуть призвести до втрати об'єктів культурної спадщини національного значення.

Юридичні аспекти 2

- **ЗУ «Про об'єкти підвищеної небезпеки»** № 5459-VI від 16.10.2012: об'єкт підвищеної небезпеки - об'єкт, на якому використовуються, виготовляються, переробляються, зберігаються або транспортуються одна або кілька небезпечних речовин чи категорій речовин у кількості, що дорівнює або перевищує нормативно встановлені порогові маси, а також інші об'єкти як такі, що відповідно до закону є реальною загрозою виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру.
- Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки визначається як порядок визначення об'єктів підвищеної небезпеки (ОПН) серед потенційно небезпечних об'єктів .
- **Потенційно небезпечний об'єкт (ПНО)** - об'єкт, на якому можуть використовуватися або виготовляються, переробляються, зберігаються чи транспортуються небезпечні речовини, біологічні препарати, а також інші **об'єкти, що за певних обставин можуть створити реальну загрозу виникнення аварії**.
- Постанова КМУ від 11 липня 2002 р. № 956 «**Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки**». Для ідентифікації об'єктів підвищеної небезпеки до небезпечних речовин за їх властивостями відносяться такі категорії речовин :
 - горючі гази, що утворюються в повітрі
 - горючі стиснуті та зріджені гази з тиском понад 0,1 МПа
 - горючі рідини в т.ч. перегріті та під тиском
 - токсині та вибухові

біогазові та біомасові установки, навіть якщо вважатимуться виробництвом електроенергії і тепла на базі органічного палива, не мають автоматично вважатися об'єктами підвищеної небезпеки. Вони можуть вважатися хіба що потенційно небезпечними об'єктами.

Потенційно небезпечний об'єкт (ПНО)

Наказ МНС № 98 від 23.02.2006 «Про затвердження Методики ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів»

Для виявлення на об'єкті джерел небезпеки використовують Перелік основних джерел небезпеки:

- постанови Кабінету Міністрів України від 11 липня 2002 року N 956 "Про ідентифікацію та декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки" ;
- Переліку об'єктів, машин, механізмів, устаткування підвищеної небезпеки, визначеного постановою Кабінету Міністрів України від 15 жовтня 2003 року N 1631
- Перелік видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року N 554 (втратив чинність, на новий посилання немає)

Об'єкт господарської діяльності визнається потенційно небезпечним за умови наявності у його складі хоча б одного джерела небезпеки, здатного ініціювати НС місцевого, регіонального або державного рівнів.

Об'єкти, які підпадають під дію нормативно-правових актів (див.вище), належать до потенційно небезпечних незалежно від рівнів НС, які можуть ініціювати виявлені джерела небезпеки.

Об'єкти господарської діяльності, які за результатами ідентифікації визнані потенційно небезпечними, підлягають обліку територіальними і місцевими органами державного нагляду у сфері цивільного захисту.

Шляхи вирішення проблеми

Об'єкти біоенергетики не повинні автоматично вважатися об'єктами V категорії складності відповідно до Додатку А ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 за відсутності інших ознак передбачених для такої категорії чинним законодавством України.

Проект постанови КМУ “Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до I – V категорій складності” передбачає:

Визнати такою, що втратила чинність, постанову Кабінету Міністрів України від 27 квітня 2011 р. № 557 «Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності» (Офіційний вісник України, 2011 р., N 41, ст. 1671).

До IV категорії складності відносяться об'єкти будівництва з класом середніх наслідків відповідальності) СС2, які мають хоча б одну з таких ознак:

- є об'єктами підвищеної екологічної небезпеки, які за результатами ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів визначено як такі, що можуть призвести до надзвичайної ситуації регіонального і місцевого рівня.

До V категорії складності відносяться об'єкти будівництва з класом значних наслідків (відповідальності) СС3, які мають хоча б одну з таких ознак:

- є об'єктами підвищеної небезпеки

- є об'єктами підвищеної екологічної небезпеки, які за результатами ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів визначено як такі, що можуть призвести до надзвичайної ситуації державного рівня

Запропоновані зміни в проекті Постанови КМУ “Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до I – V категорій складності” однозначно не вирішують питання правильності віднесення об'єктів до відповідної категорії складності.

Необхідні зміни в діючих нормативно-правових документах

Назва документу	було	змінити на ..
<p>Постанова КМУ № 808 від 28 серпня 2013 «Про затвердження переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку», п.1.</p>	<p>1. У сфері теплової енергетики: устаткування для виробництва електроенергії, пари і гарячої води тепловою потужністю 200 кВт і більше з використанням органічного палива</p> <p>11. Поводження з відходами: побутовими (оброблення, перероблення, утилізація, знешкодження і захоронення).</p>	<p>1. У сфері теплової енергетики: устаткування для виробництва електроенергії, пари і гарячої води <u>одиночною</u> тепловою потужністю 200 кВт і більше з <u>використанням палива</u></p> <p>11. Поводження з відходами: захоронення побутових відходів</p>
<p>ДСТУ-Н Б В.1.2-16:2013 «Визначення класу наслідків (відповідальності) та категорії складності об'єктів будівництва» Додаток А п. А.2.</p>	<p>Виходячи з того, що об'єкти, які відповідно до Переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку [8], а також ті, проектування яких здійснюється з урахуванням вимог інженерно-технічних заходів цивільного захисту, є такими, що відповідно до Закону «Про об'єкти підвищеної небезпеки» [6] несуть реальну загрозу виникнення надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру, їх слід відносити до V категорії складності згідно з Порядком віднесення об'єктів будівництва до IV і V категорій складності [9]. Клас наслідків (відповідальності) таких будинку, будівлі, споруди або лінійного об'єкту інженерно-транспортної інфраструктури визначається та застосовується при проектуванні відповідно до розділів 4 та 6 цього стандарту.</p>	<p>Клас наслідків (відповідальності) будівель, споруд або лінійних об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури визначається та застосовується при проектуванні відповідно до розділів 4 та 6 цього стандарту.</p>

Необхідні зміни в ПРОЕКТАХ нормативно-правових документів

Назва документу	було	змінити на ..
<p>Проект постанови КМУ "Про затвердження Порядку віднесення об'єктів будівництва до I – V категорій складності»</p>	<p>До IV категорії складності відносяться об'єкти будівництва з класом середніх наслідків (відповідальності) СС2, які мають хоча б одну з таких ознак:</p> <p>1) є об'єктами підвищеної екологічної небезпеки, які за результатами ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів визначено як такі, що можуть призвести до надзвичайної ситуації регіонального і <u>місцевого рівня</u>;</p> <p>2) можуть створювати небезпеку для здоров'я і життя людей, які постійно перебувають на об'єкті – від 300 до 400 осіб та (або) періодично перебувають на об'єкті – від 500 до 1000 осіб;</p> <p>3) можуть створювати небезпеку для життєдіяльності людей, які перебувають зовні об'єкта – від 10000 до 50000 осіб;</p> <p>4) у разі аварії або непридатності до подальшої експлуатації:</p> <p>можуть спричинити збитки в обсязі від 15000 до 150000 мінімальних розмірів заробітних плат;</p> <p>можуть призвести до припинення функціонування об'єктів інженерно- транспортної інфраструктури регіонального рівня;</p> <p>можуть призвести до втрати об'єктів культурної спадщини місцевого значення.</p>	<p>До IV категорії складності відносяться об'єкти будівництва з класом середніх наслідків (відповідальності) СС2, які мають хоча б одну з таких ознак:</p> <p>1) є об'єктами підвищеної екологічної небезпеки, які за результатами ідентифікації потенційно небезпечних об'єктів визначено як такі, що можуть призвести до надзвичайної ситуації регіонального рівня;</p> <p>2) можуть створювати небезпеку для здоров'я і життя людей, які постійно перебувають на об'єкті – від 300 до 400 осіб та (або) періодично перебувають на об'єкті – від 500 до 1000 осіб;</p> <p>3) можуть створювати небезпеку для життєдіяльності людей, які перебувають зовні об'єкта – від 10000 до 50000 осіб;</p> <p>4) у разі аварії або непридатності до подальшої експлуатації:</p> <p>можуть спричинити збитки в обсязі від 15000 до 150000 мінімальних розмірів заробітних плат;</p> <p>можуть призвести до припинення функціонування об'єктів інженерно- транспортної інфраструктури регіонального рівня;</p> <p>можуть призвести до втрати об'єктів культурної спадщини місцевого значення.</p>